

МЕДИЧНА АКАДЕМІЯ

№ 2 (499)

ГАЗЕТА ЗАСНОВАНА 1997 РОКУ

24 січня 2020 року

..... КОНКУРС

..... СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

19 БЕРЕЗНЯ – ВИБОРИ РЕКТОРА ТНМУ

Міністерство охорони здоров'я України оголосило конкурс з 23 грудня 2019 року на заміщення посади ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського Міністерства охорони здоров'я України.

Вимоги до претендентів на посаду:

- громадянство України;
- вчене звання та науковий ступінь;
- стаж роботи на посадах науково-педагогічних працівників не менш як 10 років;
- вільне володіння державною мовою.

Претенденти для участі в конкурсі подають такі документи:

- заяву про участь у конкурсі на ім'я засновника, в якій зазначається про застосування або незастосування до претендента обмежень, встановлених частиною другою статті 42 Закону України «Про вищу освіту»;
- особовий листок з обліку кадрів з фотографією розміром 3x4 сантиметри;
- автобіографію;
- копії документів про вищу освіту, науковий ступінь та вчене звання;
- довідку про проходження попереднього (періодичного) психіатричного огляду, яка видається відповідно до Порядку проведення обов'язкових попередніх та періодичних психіатричних оглядів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 вересня 2000 р. № 1465 (Офіційний вісник України, 2000 р., № 39, ст. 1656);
- довідку про наявність або відсутність судимості;

- витяг з Єдиного державного реєстру осіб, які вчинили корупційні правопорушення;
- копію паспорта, засвідчену претендентом;
- копію трудової книжки;
- письмову згоду на збір та обробку персональних даних;
- копію посвідчення щодо вільного володіння державною мовою;
- засвідчену копію довідки про результати перевірки, видану органом, в якому така перевірка проводилася, або письмову заяву на ім'я засновника, в якій повідомляється, що до претендента не застосовуються заборони, визначені частиною третьою або четвертою статті 1 Закону України «Про очищення влади», за формою, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 р. № 563 «Деякі питання реалізації Закону України «Про очищення влади» (Офіційний вісник України, 2014 р., № 85, ст. 2412), та згоду на проходження перевірки та на оприлюднення відомостей стосовно претендента відповідно до зазначеного Закону.

Копії документів, які подаються претендентом (крім копії паспорта), можуть бути засвідчені за місцем роботи претендента або нотаріально.

Прийом документів претендентів здійснюється протягом двох місяців з 23 грудня 2019 року за адресою: м. Київ, вул. Грушевського, буд. 7, каб. 46.

Контактна інформація:
тел. (044) 200-07-89,
e-mail: kadru.moz@ukr.net.
Дата проведення виборів: 19 березня 2020 року.

Марія РЯБОКОНЬ – студентка шостого курсу медичного факультету

Стор. 5

..... ПОКАЗНИКИ

НАШ УНІВЕРСИТЕТ ПОСІДАЄ ПЕРШЕ МІСЦЕ СЕРЕД ВИШІВ ОБЛАСТІ ЗА КОНСОЛІДОВАНИМ РЕЙТИНГОМ ЗВО

Інформаційний освітній ресурс «Освіта.іа» оприлюднив консолідований рейтинг вищих навчальних закладів України за 2019 рік. Згідно з ним Тернопільський національний медичний університет імені І.Горбачевського посів перше місце серед вищих навчальних закладів нашої області та тридцятье місце серед 240 вишів України, покращивши свої показники порівняно з минулим роком на чотири позиції.

Для складання консолідованого рейтингу вищих навчальних закладів України використані найбільш авторитетні серед експертів і засобів масової інформації рейтинги навчальних закладів України: «Топ-200 Україна», «Scopus» та «Бал ЗНО на контракт», кожен з яких використовує різні критерії оцінювання.

Одним з показників консолідованого рейтингу є бал ЗНО. Інформаційною системою «Вступ.ОСВІТА.ІА» складено рейтинг закладів вищої освіти за показником середнього бала ЗНО абітурієнтів,

яких 2018 року зараховано до вишів на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб (контракт). Тернопільський національний медичний університет за цим показником посів тринадцяте місце.

Середній бал сертифікатів зовнішнього незалежного оцінювання розрахований серед усіх осіб, які зараховані на навчання за кошти фізичних та юридичних осіб (контракт) на перший курс, для здобуття ступеня бакалавра (магістра медичного, фармацевтичного або ветеринарного спрямувань) на основі повної загальної середньої освіти за денною та заочною формами навчання.

Принадгдно зазначити, що впродовж останніх п'яти років Тернопільський національний медичний університет постійно покращує свої показники в цьому рейтингу, щорічно піднімаючись на кілька сходинок угору. Скажімо, 2015 року ТНМУ був на 54-ій позиції.

Пресслужба ТНМУ

Стор. 2

В УНІВЕРСИТЕТІ ТРИВАЄ ПІДГОТОВКА ДО ВИБОРІВ РЕКТОРА

До 23 лютого у МОЗ України триває прийом документів від претендентів на заміщення посади ректора ТНМУ ім. І.Я.Горбачевського. Вже відома дата виборів і створений організаційний комітет. Детальніше про особливості підготовки до виборів ректора «Медичній академії» розповідає голова організаційного комітету, декан навчально-наукового інституту післядипломної освіти, доцент Роман Свислун.

Стор. 6-8

ПРОФЕСОР ВОЛОДИМИР ГОЩИНСЬКИЙ: «МОЇМ ГОЛОВНИМ ЗАХОПЛЕННЯМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ХІРУРГІЯ»

27 січня професорові кафедри хірургії ННІ післядипломної освіти ТНМУ, авторитетному вченому, хірургу вищої кваліфікації Володимирі Броніславовичу Гощинському – сімдесят. Усі, хто знає його, скажуть: він переступає цей життєвий рубіж легко, з оптимістичним поглядом у майбутнє.

В УНІВЕРСИТЕТІ ТРИВАЄ ПІДГОТОВКА ДО ВИБОРІВ РЕКТОРА

До 23 лютого у Міністерстві охорони здоров'я України триває прийом документів від претендентів на заміщення посади ректора Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я.Горбачевського. Вже відома дата виборів і створений організаційний комітет. Детальніше про особливості підготовки до виборів ректора «Медичній академії» розповідає голова організаційного комітету, декан навчально-наукового інституту післядипломної освіти, доцент Роман Свистун.

Роман СВИСТУН, голова організаційного комітету, декан навчально-наукового інституту післядипломної освіти, доцент

Процедура організації виборів ректора регламентована статтею 42 Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, — пояснює Роман Васильович. — Згідно з цією статтею конкурс на заміщення посади ректора оголошується за два місяці до закінчення повноважень чинного ректора. Це повідомлення було опубліковане 23 грудня у засобах масової інформації, а саме у газеті «Освіта України» та на урядовому вебсайті МОЗ України. Впродовж двох місяців від цієї дати засновнику, яким є Міністерство охорони здоров'я, можуть подавати свої кандидатури всі, хто має бажання та відповідає вимогам цієї

посади. Перелік документів є на сайті МОЗ і з ним кожен може ознайомитися. Після того впродовж десяти днів у Міністерстві охорони здоров'я мають опрацювати документи представлених кандидатур і вже тоді список кандидатів на посаду ректора надійде до оргкомітету. Тобто наголошую, що документи на заміщення посади ректора отримує виключно МОЗ та оргкомітет не має до цього жодного стосунку.

Згідно зі згаданим вище законом впродовж семи днів після публічного оголошення конкурсу на заміщення посади в університеті ректор видає наказ про організацію виборів. У цьому наказі регламентована дата проведення виборів. Отож вибори ректора ТНМУ будуть проведені 19 березня. У цьому наказі також регламентоване створення організаційного комітету та виборчої комісії. До складу організаційного комітету входять 17 осіб. Ми вже провели перше засідання, на якому вибрали голову оргкомітету, тобто мене, заступником став декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Борисович Коробко, а секретарем оргкомітету — заступниця директора ННІ медсестринства, доцентка Людмила Петрівна Мазур.

— У чому полягають обов'язки організаційного комітету?
— Обов'язки оргкомітету — спланувати та організувати процес виборів ректора. 15 січня вчора рада за поданням оргкомітету затвердила положення про організаційний комітет, про порядок проведення виборів ректора й порядок обрання пред-

ставників для участі у виборах з числа штатних працівників, які не є науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками ТНМУ. Було затверджено також, разом з іншим, положення про виборчу комісію, тож ми вже маємо практично всі документи, що дають нам право готуватися до виборів ректора.

Власне, підготовка до самих виборів — це доволі складний процес. Згідно із Законом України «Про вищу освіту» у структурі виборців 75% від загального їх числа — науково-педагогічні працівники, ще 25% — не менше 15% студентів і не більше 10% непедагогічних працівників.

— Яким чином визначається, хто повинен увійти у ці 25 відсотків?

— Їх будуть обирати згідно з положенням. Щодо представників для участі у виборах з числа штатних працівників, які не є науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками, то їх обрання відбуватиметься таким чином: до 6 березня в підрозділах медуніверситету (серед технічних працівників, охорони та інших) проведемо збори, на яких будуть висуватися кандидатури, які представлятимуть підрозділи за квотою. Їхні прізвища внесемо у загальний бюлетень. До 6 березня плануємо провести вибори осіб, які будуть представляти вже на виборах ректора колектив непедагогічних працівників ТНМУ. В кінцевому

підсумку орієнтовно з 800 осіб маємо делегувати 90.

— Тобто, можна сказати, це вибори для виборів?

— Саме так, але така вже особливість. Трохи складна процедура, як і з обранням представників студентського колективу на виборах ректора. Студенти також мають своє положення про вибори, згідно з яким будуть вибирати представників, потім за них голосувати та подавати до 6 березня списки організаційному комітету. А ми водночас за сім днів до виборів маємо подати їх уже виборчій комісії.

— Коли вам буде відомий та оприлюднений список кандидатів на посаду ректора ТНМУ?

— До 6 березня список кандидатів має надійти до оргкомітету.

— Яким чином і коли кандидати зможуть проводити агітацію?

— Згідно з положенням усі кандидати мають рівні права для проведення агітації. Вони можуть зустрічатися з колективами, подавати публікації в засобах масової інформації та інше. Агітацію можна проводити лише з того моменту, коли ми офіційно отримаємо затверджений список кандидатів з Міністерства охорони здоров'я, який відразу оприлюднимо.

**Розмову вела
Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА**

КОЛЯДУВАЛИ, ЩЕДРУВАЛИ Й ВІНШУВАЛИ

Представники обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні з нагоди новорічно-різдвяних свят 14 січня завітали до Тернопільського національного медичного університету імені І.Горбачевського.

Упродовж кількох років доброю традицією стали взаємні вітання колективів вищезгаданого медичного закладу та нашого вишу. Представники Тернопільської обласної комунальної клінічної психоневрологічної лікарні підготували низку нових колядок, щедрівок і віншувань. Вони бажали всій університетській родині добра, щастя,

здоров'я, миру, наснаги та погідного настрою.

Ректор ТНМУ, професор Михайло Корда висловив подяку за колядування. «Ви показуєте іншим приклад, як потрібно дбати про українську культуру та її звичаї. Це сприяє примноженню багатівкового спадку наших предків», — додав Михайло Михайлович.

Пресслужба ТНМУ

ЗАСІДАННЯ ВЧЕНОЇ РАДИ

15 січня відбулося позачергове засідання вченої ради університету під головуванням ректора, професора Михайла Корди.

Серед низки питань, зокрема, було заслуховування текстів положень: «Про організаційний комітет з проведення виборів ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»; «Про порядок проведення виборів ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України»; «Про порядок обрання представників для участі у виборах ректора з числа штатних працівників, які не є науковими, науково-педагогічними та педагогічними працівниками Тернопільського національного медичного університету імені І.Я.Горбачевського МОЗ України».

Доповідав голова оргкомітету з проведення виборів ректора ТНМУ, доцент Роман Свистун.

Текст положення «Про виборчу комісію з проведення виборів ректора Тернопільського національного медичного університету імені І.Я. Горбачевського МОЗ України» зачитав голова виборчої комісії, доцент Григорій Загричук.

Редактор **Г. ШОТ**
Творчий колектив: **Л. ЛУКАЩУК, Л. ХМІЛЯР, М. ВАСИЛЕЧКО**
Комп'ютерний набір і верстка: **Р. ГУМЕНЮК**

Адреса редакції:
46001,
м. Тернопіль,
майдан Волі, 1,
тел. **52-80-09; 43-49-56**
E-mail hazeta.univer@gmail.com

Засновник:
Тернопільський
національний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України
Індекс **23292**

Видавець:
Тернопільський
національний медичний університет
ім. І.Я. Горбачевського
МОЗ України

За точність
викладених фактів
відповідає автор.
Редакція не завжди
поділяє позицію
авторів публікацій.

Реєстраційне свідоцтво
ТР № 493-93ПР від 24.11.2010,
видане головним
управлінням юстиції у
Тернопільській області

Газета виходить
двічі на місяць
українською мовою.
Обсяг — 3,33 друк. арк.
Наклад — 1000 прим.
Замовлення № 168

Газету набрано, зверстано,
віддруковано у Тернопільському національному медичному університеті ім. І.Я. Горбачевського МОЗ України.
46001, м. Тернопіль,
майдан Волі, 1.

ВІДБУДЕТЬСЯ ПЕРШИЙ ГАЛИЦЬКИЙ ХІРУРГІЧНИЙ ФОРУМ

**ЗАХІД ПРИСВЯТЯТЬ 100-РІЧЧЮ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ
ВИДАТНОГО ХІРУРГА ЮРІЯ КОМОРОВСЬКОГО**

— Ігорю Яковичу, кого очікує на форумі?

— Форум збере кілька сотень провідних хірургів-науковців з різних куточків нашої країни: Києва, Львова, Івано-Франківська, Чернівців, Харкова, Одеси, Дніпра, Вінниці, Краматорська, Ужгорода, Рівного й, звичайно, Тернополя. Серед запрошених доповідачів — понад 40 професорів, які своєю працею зробили унікальний вклад у науковий розвиток сучасної української хірургії. Почесні гості форуму: професор Петро Фомін з Києва, професор Олександр Воробей з Мінська та професор Іван Ярема з Москви. Впевнений, що всі учасники хірургічного заходу відчують себе частиною наукової спільноти, водночас матимуть можливість ознайомитися з колоритом і розмаїттям Тернопільського краю. Принаймні організаційний комітет заходу докладає всіх зусиль, щоб ця зустріч стала незабутньою подією.

— Висвітлення яких тем і проблем заплановане насамперед?

— Програма форуму дуже насичена, а спектр тем надзвичайно широкий. Розпочнеться захід о 10-й ранку 24 грудня в актовій залі ТНМУ урочистою церемонією відкриття, а після пленарного засідання матиме кілька локацій, що триватимуть до 17.00: в актовій залі триватиме засідання I секції, де приділять більше уваги торакоабдомінальній хірургії та хірургії передньо-бокової стінки живота; в аудиторії №3 учасники II-ої секції обговорюватимуть інноваційні технології в хірургії захворювань гепатопанкреатобіліарної системи; о 14:30 в актовій залі засідання III-ої секції охопить питання хірургії аорти та магістральних судин, в аудиторії №3 розглядатиме вибрані питання хірургії засідання IV-ої секції, водночас в аудиторії №3а представлять стендові доповіді.

— Під час пленарного засідання ви розповідатимете про наукові ідеї професора Юрія Коморовського в працях його учнів. Чим особливо цінна наукова спадщина Юрія Теофіловича?

— Юрій Теофілович Коморовський — досвідчений клініцист і хірург, який володів ювелірною оперативною технікою. Впродовж багатьох років він успішно працював над проблемою хірургічного лікування виразкової хвороби та хвороб оперованого шлунка, розробив нові варіанти первинної й реконструктивної гастроекзоудопластики, оригінальний метод загрузинної пластики стравоходу при ураженні стравоходу та шлунка їдкими речовинами, нову модифікацію черезбрижової

24 січня на базі Тернопільського національного медичного університету ім. І.Я. Горбачевського відбудеться Перший Галицький хірургічний форум «Інноваційні технології в хірургії». Присвячений захід 100-річчю з дня народження видатного хірурга, педагога, вченого, професора Юрія Коморовського. Організують захід під патронатом Міністерства охорони здоров'я України, Національної академії медичних наук України, ТНМУ ім. І. Горбачевського, ДУ «Національний інститут хірургії і трансплантології ім. О.О. Шалімова НАМН України», Асоціації хірургів України й Асоціації хірургів Тернопілля. Детальніше про подію та особистість Юрія Теофіловича Коморовського розповідає голова Асоціації хірургів Тернопілля, доктор медичних наук, професор Ігор ДЗЮБАНОВСЬКИЙ.

вої інтестиноплекції при спайковій непрохідності кишківника, метод теніотомії для подовження товстої кишки при пластиці стравоходу, розробив методики ушивання «важкої кукси» дванадцятипалої кишки та дуоденостомії при резекції шлунка.

— Кілька десятків років свого життя й праці Юрій Теофілович присвятив саме Тернопільському медичному університету.

— 5 січня 2020 року Юрію Коморовському виповнило б 100 років, а немає його з нами вже 14 років. Народився Юрій Теофілович 1920 року в селі Святобожище в Мораві (Чехія) у сім'ї вихідців з Тернополя. Закінчивши Тернопільську гімназію (тепер школа №4), 1938 року вступив на перший курс лікувального факультету Краківського університету. Коли вибухнула Друга світова війна, продовжив навчання на другому курсі лікувального факультету Львівського медичного інституту. Закінчив його 1945 року й був зарахований аспірантом кафедри топографічної анатомії та оперативної хірургії. Після аспірантури працював асистентом цієї кафедри. 1949 року, захистивши кандидатську дисертацію на тему «Хірургічна анатомія шийного відділу грудної протоки», був переведений на посаду асистента кафедри факультетської хірургії Львівського медичного інституту. 1953-1957 років працював на посаді доцента цієї ж кафедри. І вже 1957 року Юрій Коморовський наказом міністерства був переведений на посаду завідувача кафедри загальної хірургії Тернопільського медичного інституту.

Ще працюючи у Львівському медичному інституті, він виявив інтерес до складних проблем реконструктивної хірургії шлунка та кишківника. Його науковий пошук був зосереджений на розробці ефективних методів хірургічного лікування хвороб оперованого шлунка, що знайшло відображення в докторській дисертації «Резекція шлунка з тонкокишковою пластикою», яку успішно захистив 1964 року. На-

ступного ж року Юрія Теофіловича затвердили на посаді професора. Його подальша діяльність була тісно пов'язана з

Професор Ігор ДЗЮБАНОВСЬКИЙ

Тернопільським медичним інститутом, де з 1965 до 1987 року він завідував кафедрою шпитальної хірургії, а з 1987 року був її професором.

За роки роботи в Тернопільському медінституті Ю.Т. Коморовський проявив себе як досвідчений педагог і чудовий лектор. Непересічні педагогічні здібності дозволили Юрію Теофіловичу зорганізувати вірцевий навчально-виховний лікувальний та науковий процес на кафедрах, які очолював. Як голова профільної методичної комісії з хірургічних дисциплін він постійно був організатором нових прогресивних форм навчання студентів, сприяв інтеграції викладання на теоретичних і клінічних кафедрах. За ініціативою та за активної участі Юрія Теофіловича в інституті стали проводити факультативний курс комплексних лекцій з актуальних питань геронтології та геріатрії на шостому курсі й факультеті підвищення кваліфікації лікарів. Ці курси користувалися значним успіхом у слухачів.

Багато уваги Юрій Теофілович приділяв підготовці молоді змін хірургів. Він запропонував комплексну систему добору субординаторів-хірургів, починаючи з першого курсу за спеціальною програмою, що передбачала контроль і удосконалення психофізичних даних студентів з урахуванням індивідуальних особливостей людини.

Юрій Коморовський упродовж багатьох років успішно розв'язував проблему хірургічного лікування виразки та хвороб оперованого шлунка. Свої практичні й наукові напрацювання він опублікував у монографії «Патологічні синдроми після резекції шлунка» (1966 р.) у співавторстві з професором А.А. Бусаловим. За безпосередньої участі Ю.Т. Коморовського була організована та проведена Всеукраїнська наукова конференція «Підвищення безпеки оперативних втручань у геріатричній хірургії» (1982 р.).

Юрій Теофілович — автор багатьох винаходів, понад 140 друкованих праць, у тому числі й двох монографій. Під його керівництвом виконано 9 докторських і 25 кандидатських дисертацій. Тривалий час він був незмінним головою Тернопільського наукового товариства хірургів, членом редакційної ради журналу «Клінічна хірургія», заступником головного редактора журналу «Шпитальна хірургія», всеукраїнської проблемної комісії «Хірургія», проблемної комісії з геріатричної хірургії, яка входила до складу наукової ради з геронтології та геріатрії АМН тодішнього Союзу.

У Тернопільському національному медичному університеті шанують пам'ять видатного науковця й хірурга. З цієї нагоди у нашому виші відбуваються заходи, присвячені його практичній та викладацькій діяльності. Так, у Тернопільській університетській лікарні 14 червня 2016 року з нагоди відкриття меморіальної дошки видатному вченому та хірургу Юрію Коморовському зібралася медична громадськість Тернопілля, науковці, представники влади та вдячні пацієнти. Пам'ятний знак встановили на фасаді терапевтичного корпусу, в якому працював Юрій Теофілович. Тепер на честь 100-річчя від дня народження Юрія Коморовського проводимо Перший Галицький хірургічний форум. Світла пам'ять про Юрія Теофіловича назавжди збережеться у наших серцях і стінах рідного університету, а його справа житиме у працях його учнів та послідовників.

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

ВІСТІ

ЛАБОРАТОРІЯ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ

Тернопільський національний медичний університет є учасником Програми Європейського Союзу Еразмус+ «Innovative Rehabilitation Education — Introduction of new master degree programs in Ukraine 2018-2021». Нещодавно завдяки втіленню цього проекту відбувся перший етап формування лабораторії фізичної терапії на базі кафедри медичної реабілітації. За кошти ЄС придбано новітнє обладнання для практичного навчання студентів спеціальності «Фізична терапія. Ерготерапія» загальною вартістю 768491 грн. Зокрема, пристрій для реабілітації MOTomed viva 2, універсальні сходи для навчання ходьби з похилою rampoю S/U, реабілітаційні столи з електричним регулюванням висоти, мануальний столик для реабілітації з навантаженням, ортопедичний пристрій PARAMOBIL зі статично-динамічним модулем, універсальна кабіна для підвісної терапії WSC-4.

У рамках проекту також заплановано зробити оснащення ще однієї навчально-практичної лабораторії, в якій студенти зможуть навчитися працювати з найсучаснішим обладнанням, а саме стабілоплатформою Тімо для функціональної оцінки та реабілітації й апаратом для комп'ютерної корекції порушень великої і дрібної моторики м'язів верхньої кінцівки. Цю апаратуру ефективно застосовують у навчальному процесі студентів та для реабілітації пацієнтів з порушеннями нервової системи й опорно-рухового апарату.

Завдяки участі університету в програмі Еразмус+ зроблено вагомий крок, який максимально наближує якість підготовки фізичних терапевтів у ТНМУ до європейських стандартів.

ОТРИМАЛИ ДОСТУП ДО ПОВНОТЕКСТОВИХ РЕСУРСІВ ПОРТАЛУ SPRINGER LINK

Українські державні та комунальні виші чи наукові установи, які раніше оформили через Державну науково-технічну бібліотеку (ДНТБ) України доступ до Scopus та/або Web of Science, автоматично отримали можливість безкоштовно користуватися повнотекстовими ресурсами порталу Springer Link, а саме журналів «Springer» 1997-2020 рр. та електронних книг Springer 2017 р. Передплату за кошти держбюджету забезпечило Міністерство освіти й науки України через ДНТБ. Підключення стартувало 3 січня 2020 року.

Отже, на будь-якому комп'ютері в Тернопільському національному медичному університеті імені І.Горбачевського є доступ до повнотекстових ресурсів порталу Springer Link (<http://link.springer.com>).

У повідомленні ДНТБ йдеться і про те, що в разі виникнення проблем з доступом до ресурсів Springer Link, потрібно зробити скріншот футера відповідної веб-сторінки та надіслати його на електронну адресу: kalyuzhna@dnbt.gov.ua. В темі листа неодмінно вказати Springer та назву своєї установи.

Станом на 8 січня 2020 року, найпопулярнішими серед українських користувачів є такі журнали Springer: «Surgical Endoscopy», «Environmental Geochemistry and Health» та «European Journal of Epidemiology».

Springer Nature — один з найбільших світових видавців академічних та науково-популярних книг і журналів.

Пресслужба ТНМУ

ЧЕСТЬ І СЛАВА

ФОРМУЮЧИ НАЦІОНАЛЬНУ СВІДОМІСТЬ У МОЛОДІ

Патріотичне виховання є складовою частиною загального виховного процесу. Нині, коли російський агресор окупував український Крим, розв'язав війну на Донбасі, патріотичне виховання набуло вкрай важливого значення. І приємно, що в цьому й наші студенти проявляють неабияку активність, здебільшого спрямовану на волонтерську допомогу.

На кафедрі онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини в навчальному процесі викладачі допомагають формуванню національної свідомості в молоді, пробуджують інтерес до вивчення історії

своєї держави, спонукають уболівати за майбутнє України. На жаль, вже загинуло дуже багато людей і гинуть, які боролися й бо-

рються за нашу волю, за демократію, за майбутнє нашого народу, за кращу Україну. І це урок. Вже традиційно викладачі ка-

федри разом зі студентами щорічно проводять зустрічі і вшановують ліквідаторів аварії на Чорнобильській АЕС. Напередодні Дня волонтера в актовій залі обласного онкологічного диспансеру відбулася чергова зустріч кураторських груп з наставниками та колективом кафедр, яку зорганізував учасник АТО, доцент М.І. Домбрович. Цікава і зворушлива розповідь про мужніх, незламних українців та презентації про героїчні подвиги співвітчизників, про роботу медиків, про будні й свята на війні та в госпіталі викликали шанобливе ставлення, захоплення та повагу. Після

завершення зустрічі вшанували пам'ять тих, хто загинув. Важко усвідомлювати, що українські сім'ї втратили своїх синів, батьків, братів, які могли б жити й жити. І вони дали нам нове життя, нове розуміння та нові мрії. Вони показали, що українці справді вільний та сильний народ. Без рабства в душі й з любов'ю в серці вони дарують нам новий світ. Тож не будьмо байдужими.

Ніна ЗАГУРСЬКА,
асистентка кафедри онкології, променевої діагностики і терапії та радіаційної медицини

НЕЗАБУТНІ

ПРО НАУКОВЦЯ, ВЧИТЕЛЯ І ПРОСТО ЧАРІВНУ ЖІНКУ ОЛЕНУ МАРКОВУ

*«Не падай духом. Ніколи не падай духом.
Секрет мого успіху в тому, що я ніколи не падаю духом. Особливо на людях».*

Ернест Гемінгуей

Минуло 20 років, як відійшла в інші світи Олена Олексіївна Маркова. Але в душі кожного з нас, її учнів, зокрема, в мене особисто є місце, де ця особистість присутня. Може, це називається пам'яттю, а може, якимось інакше. Бо спілкування з Оленою Олексіївною мене точно змінило. Я захоплювалася її манерою розмовляти з різними людьми, її спокійним гортаним оксамитовим голосом, упевненими чіткими акуратними рухами при проведенні експерименту. Мені подобалося, як вона одягалася, як вона готувала й вживала їжу...

Ще студенткою я була вражена лекціями тоді ще молодій 40-річній професорки. Молодій, адже в ті часи стати професором у 40 років — це було рідкістю, особливо жінці. Олена Олексіївна спілкувалася й співпрацювала на наукових теренах з такими шановними та поважними вченими радянського простору, як проф. Ф.З. Меерсон, член-кор. РАМН Л.Д. Лукьянова, акад. М.М. Сиротинін, акад. В. В. Фролькіс, акад. О.О. Шалімов, заслужений діяч науки і техніки В.Я. Березовський... Вона в ті складні 1990-і роки їздила на конференції та виступала з доповідями в Києві, Москві, Ташкенті, Слівені (Болгарія), Лодзі (Польща). Незважаючи на свій науковий статус, Олена Олексіївна була дуже доступною й простою у спілкуванні зі студентами. Була поборником здорового способу життя: обов'язково провітрювала аудиторію на перерві під час лекцій; «боролася» з гіподинамією, виділяючи хвилини для фізичних вправ разом зі студентами; була противником «вуглеводних оргій», пропонуючи збалансова-

не харчування. Розуміла інтереси й проблеми студентів. Зустрівши третьокурника в коридорі, який прогуляв її заняття, заряди зустрічі з легендарним Миколою Амосовим, який завітав в інститут з лекцією до старшокурсників, Олена Олексіївна сприйняла це схвально. Розпитувала про враження. Обійшлося навіть без «нб». Сама ж читала лекції як дихала: просто, чітко, зрозуміло про складні патофізіологічні процеси. Тому я й записалася у студентський науковий гурток на кафедру, яку очолювала професорка Олена Олексіївна Маркова. Наполегливість, працьовитість, не байдужість до людей, своїх вчителів, гуманне ставлення до тварин — гарна наукова школа! Студентський науковий гурток справді гуртував навколо Олени Олексіївни та її аспірантів прогресивну працюючу молодіж різни курсів: Марія Хома (Лемке), Володя Коптюх, Людмила Зоря, Володя Карпюк, Василь Пикалюк, Ігор Попович, Віктор Ганзюк... Наукова робота кипіла. Колективно обговорювалися результати досліджень... Друкувалися колективно статті... Перша моя поїздка (вперше літаком до Москви) на студентську наукову конференцію в Ярославський медичний інститут... Перший публічний виступ!

...Дуже швидко минули студентські роки. Вир життя закрутив мою життєву спіраль: заміжжя, народження дітей, робота лікарем швидкої допомоги. Але жага наукової роботи залишалася. І мене знову потягнуло на кафедру. Після нічних чергувань я занурювалася в чарівну атмосферу наукових досліджень, які створювала Олена Олексіївна зі своєю плеядою науковців: Степаном Вадзюком, Ігорем Мисуюлю, Марією Харою, Ольгою Денефіль, Тамарою Дацко...

У вечірні години кафедра після гомінкого студентського дня перетворювалася в поважний нау-

ковий центр патофізіологічних досліджень з пописуванням тварин, гулом апаратів, що працювали, стуком друкарської машинки, певних реплік молодих науковців: студентів, аспірантів та обов'язковою присутністю наукового керівника. Часом робилися перерви на чай з канапками, з тим, «хто що спік», приготував... і починалося неформальне спілкування. Крім розмов про патофізіо-

На IX Міжнародному конгресі геронтологів у Києві. (Зліва направо): професори В.В. ФРОЛЬКІС, О.О. МАРКОВА, акад. АМН СРСР М.О. ФЕДОРОВ (липень 1972 р.)

логію, точилися дискусії про новинки, і не тільки, в галузі мистецтва (театр, кіно, картини). Обговорювалися творчі доробки Дейла Карнегі, Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Володимира Тендрякова, Олеся Гончара й, звичайно ж, улюбленого письменника Олени Олексіївни — Ернеста Гемінгуей. Про Романа Кацева, людину-легенду французького письменника єврейського походження, літературного містифікатора, кінорежисера, військового, дипломата, дві ла-

уреата Гонкурівської премії (1956 року під ім'ям Романа Гарі та 1975-го під ім'ям Емілія Ажара) ми також почули від нашої улюбленої професорки. Часом наші наукові та високоінтелектуальні бесіди навіть завершувалися танцями у коридорі кафедри. А якщо ще згадати, що кафедра патофізіології розміщувалася на поверсі, де зараз ректорат... Приємні спогади.

Під час написання дисертації у вихідні бувала в Олени Олексіївни вдома — правила текст, робила зауваження. В квартирі — порядок, спокій, на стінах картини, на столі квіти, сувеніри з подорожей. Працювали у великій кухні під світлом затишного абажура. Олена Олексіївна любила пригощати борщем з пампушками. Останні десять років вона жила сама, втративши коханого чоловіка через підступну хворобу. Олена Олексіївна важко переживала цю втрату, навіть дещо змінилася зовні, мабуть, багато плакала, але ми ніколи цього не бачили. Завжди спокійна, добра й вимоглива водночас. Якимось чином мала честь бути запрошеною на день народження до Олени Олексіївни, також додому. Гості читали вірші. Обговорювали творчість Вінсента ван Гога, Пікасо, Сальвадора Далі. Олена Олексіївна згадувала про поїздку на Кубу, про дисидентів, про захоплюючий науково-фантастичний пригодницький художній фільм «Земля Саннікова». І тут Людмила Миколаївна (поважна працівниця інституту) своїм низьким чарівним голосом почала співати:

*«Призрачно все в этом мире
бушующем.
Есть только миг, за него и
держишь!
Есть только миг между
прошлым и будущим,*

*Именно он называется
жизнь».*

Пісню підхопили всі присутні. Атмосфера була незабутня.

2019 року Нобелівської премії в галузі фізіології та медицини були удостоєні американці Вільям Келін і Грегг Семенза, а також британець Пітер Реткліфф за дослідження молекулярних і клітинних механізмів адаптації організму до гіпоксії. Відправним пунктом цих досліджень можна вважати період кінця 60-х років ХХ століття, коли фізіологи взяли до уважного вивчення реакцій організму людини та тварини на підйом в гори або анемічні стани.

В останньому десятилітті минулого століття ці дослідження у повному розпалі проходили й у лабораторії кафедри патофізіології. В цей період кафедра інтенсивно займається вивченням ролі вегетативної нервової системи у механізмах уродженої резистентності тварин до гіпоксії. З результатами багаторічних досліджень науковців кафедри професорка О.О. Маркова виступила з доповіддю на першому російському конгресі з патофізіології з міжнародною участю 1996 року. Зі слів Олени Олексіївни, біля її стенду зібралися вчені з різних країн, жваво цікавилися результатами досліджень.

... Вважаю, що певним внеском у здобутті цьогоорічної Нобелівської премії закордонними вченими стали результати й наших скромних досліджень під керівництвом заслуженого діяча науки і техніки, докторки медичних наук, професорки, завідувачки кафедри патологічної фізіології тодішньої Тернопільської державної медичної академії, справжнього Вчителя з великої літери незабутньої Олени Олексіївни Маркової.

Антоніна ПРИШЛЯК,
професорка ТНМУ

У ДОБРУ ПУТЬ!

ВИПУСКНИКИ ЗАОЧНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ ФАРМАЦЕВТИЧНОГО ФАКУЛЬТЕТУ ТНМУ ОТРИМАЛИ ДИПЛОМИ

Урочисте засідання вченої ради Тернопільського національного медуніверситету імені І.Горбачевського, присвячене восьмому випуску провізорів фармацевтичного факультету заочної форми навчання, відбулося в адміністративному корпусі вишу.

Випускників привітав ректор ТНМУ, професор Михайло Корда.

Проректор з науково-педагогічної роботи, професор Аркадій Шульгай надав слово для оголошення наказу про присвоєння звання провізора заступнику декана фармацевтичного факультету, доценту Ігорю Бердею. Дипломи випускникам вручив

Випускників вітає ректор ТНМУ, професор Михайло КОРДА

декан фармацевтичного факультету, доцент Дмитро Коробко. Іноземні студенти отримали дипломи з рук декана факультету іноземних студентів, професора Петра Сельського.

Клятву провізора зачитав Ярослав Бех.

Найкращі побажання прозвучали від декана фармацевтичного факультету Дмитра Коробка.

Від випускників фармацевтичного факультету всіх присутніх привітав Назарій Зеліновський.

**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

СТУДЕНТИ: ПОГЛЯД ЗБЛИЗЬКА

МАРІЯ РЯБОКОНЬ: «УЧИТИСЯ МЕНІ ПОДОБАЄТЬСЯ!»

Наприкінці 2019-го ректор Тернопільського національного медичного університету ім. І.Горбачевського, професор Михайло Корда вручив подяки найкращим студентам. Як відомо, відзначення тих, хто впродовж календарного року мав значні здобутки в навчанні, спорті, творчості, благодійності та громадській діяльності, у нашому виші вже є традиційним. Таким чином адміністрація ТНМУ стимулює мотиль до розкриття своїх здібностей та самореалізації.

У номінації «За відмінні успіхи в навчанні» торік відзнаку отримала студентка шостого курсу медичного факультету Марія Рябоконт, в якій найвищий середній бал — 186,5. «Медична академія» поцікавилася, як же їй вдається так успішно вчитися.

— Я звикла зі школи гарно вчитися. Звісно, мені це подобається, інакше до шостого курсу не довчилася б, — усміхається Марія. — Зізнаюся, на першому курсі було найважче впоратися з напливом нового матеріалу. Треба бути наполегливим, аби все це зрозуміти та запам'ятати. Це насправді було непросто. Але завдяки цій праці, починаючи з четвертого курсу, вчуся у власне задоволення — просто згадую все те, що вчила раніше. Так, вчитися мені подобається. На молодших курсах могла сидіти за підручника-

ми до третьої ночі, потім прокинутися о шостій ранку — й знову за книжки. Нині ж стараюся відповідальніше ставитися до сну та відпочинку. Ночами вже не сиджу, а з вечора п'ятниці й упродовж суботи намагаюся не розгортати жодної навчальної книги. Проводжу ці дні зі своєю сім'єю та друзями, ходимо в кіно, багато гуляємо на свіжому повітрі, щоб перезавантажитися. Обожнюю читати художню літературу. Втім, останнім часом для цього немає вільної хвилини, а іноді й сили — все-таки шостий курс. Люблю подорожувати, але це теж вдається не часто.

— Маєте власний секрет, як досягти високих результатів у навчанні?

— Насамперед треба розуміти матеріал, а не просто зазубрювати. Коли щось не зрозуміло — звертатися до викладачів, вони завжди все пояснять і розкажуть. Якщо один раз добре зрозумієш, надалі вже не треба буде все ретельно вчити, а лише проаналізувати й згадати, адже всі теми переплітаються.

Власне, все ще й залежить від предметів: є з них ті, які дуже подобаються. Скажімо, мені надзвичайно сподобалися кардіологія, акушерство та гінекологія. Від себе ніколи не очікувала, що буду з таким захопленням вчити ці предмети.

— Окрім навчання, ви берете активну участь у громадському житті університету, вже другий рік поспіль очолюєте студентське наукове товариство ТНМУ.

— Так, щороку в квітні зорганізуємо науковий конгрес студентів і молодих вчених. В університеті є безліч різних наукових конкурсів. Збираємо роботи конкурсантів, читаємо їх, аналізуємо й залучаємо студентів до того, щоб вони й надалі займалися науковою роботою, адже це дуже потрібно для розвитку не лише науковців, а й вишу. Співпрацюємо у цьому напрямку також з іншими університетами: ділимося інформацією та обмінюємося досвідом організації діяльності наукового товариства — як проводити конференції, з'їзди, майстер-класи, дозволяти та інші заходи, щоб вони були для студентів цікавішими. Активно залучаємо також наших студентів до участі у проєкті фонду Віктора Пінчука «Завтра UA» — приватної загальнонаціональної стипендіальної програми з підтримки талановитої молоді. Скажімо, цього навчального року з ТНМУ подали дев'ять конкурсних робіт — найбільше серед усіх вишів області.

— Чим вас при виборі вишу привабила саме медицина?

— Я навчалася у Тернопільській ЗОШ № 26. Починаючи з восьмого класу, щороку брала участь в олімпіадах з біології. Моя вчителька завжди налаштовувала мене на перемогу. Тож на міських олімпіадах з біології кілька років поспіль здобувала перше місце, добре знала цей предмет. Гадала навіть вступати до Київського національного університету ім. Т. Шевченка на біологічний факультет, проте довго сум-

нівалася. Коли склала ЗНО й, отримавши високий бал, зрозуміла, що пройду всюди, але вирішила навіть тоді не подавати документи на біолога. Зупинилася на медицині. Тим більше, що в мене мама — лікар. Можна сказати, що це був вибір заради майбутнього, заради розвитку. Біологію ж я й нині обожаю. Моя молодша сестричка навчається в десятому класі, бере участь в олімпіадах з біології, то й їй з радістю допомагаю готуватися. Це любов на все життя!

— У майбутньому ким себе бачите, скажімо, років через десять?

— Складно щось планувати, адже зміни у вищій освіті можуть суттєво все підкорегувати. Насамперед хочу успішно закінчити інтернатуру, стати хорошим спеціалістом. Хотілося б бути високоспеціалізованим практичним лікарем. Сучасна медицина стимулює постійно розвиватися й вдосконалюватися.

— Ваші уподобання в медицині які?

— Коли вступала до медичного університету, була впевнена, що стану нейрохірургом. На третьому курсі вже хотіла бути невропатологом, а нині кожного дня мене вабить щось інше.

— Як цьогорічна випускниця, що хотіли б порадити та побажати молодшим студентам?

— Щодо навчання — найголовніше, щоб вчитися було цікаво. Якщо з перших курсів відчутно, що нудно, вважаю, не варто мучити ні себе, ні батьків, ні викладачів. Особливо це стосується

студентів, які навчаються на контрактній основі.

Пораджу також якнайактивніше долучатися до громадських справ в університеті. Скажімо, коли мене вибрали старостою потоку, почувалася дуже потрібною. В ТНМУ нині є безліч творчих колективів, наукове товариство, студентський парламент. Якщо є ініціатива, треба її проявляти, а не сидіти й чекати, доки запросять щось робити. Такого, як правило, не буває.

Дуже раджу також узяти участь у літніх школах. Після 1-3 курсів я щоліта була їхньою учасницею. Літні школи зближують, допомагають вдосконалити англійську мову, розвивають творчі здібності. В тій особливій атмосфері, що панує там, знаходиш багато друзів і серед українців, і серед іноземців. Це неоціненний досвід для студентів.

Для студентів молодших курсів дуже важливо знайти й спільну мову з одногрупниками. Часто чую, як скаржаться, мовляв, у нас така жажлива група, не можемо ніяк полагодити між собою. Я вже на шостому курсі та розумію, що залишилося лише пів року навчання — й все, ті люди, які за цей час стали, по суті, майже сім'єю, роз'їдуться у різні куточки країни, тож починаю цінувати час, проведений з ними. Тож шануйте одне одного з першого курсу: збирайтеся частіше, відзначайте разом свята, з розумінням ставтеся одні до одних, насолоджуйтеся студентським життям сповна!

Мар'яна ЮХНО-ЛУЧКА

27 січня докторів медичних наук, професорів кафедри хірургії навчально-наукового інституту післядипломної освіти ТНМУ, авторитетному вченому, хірургу вищої кваліфікації Володимиру Броніславовичу Гощинському – сімдесят. Усі, хто знає його, скажуть: він переступає цей життєвий рубіж легко, з оптимістичним поглядом у майбутнє, жартуючи, що сімдесят – це молодість зрілого віку.

Хірургія стала справою всього його життя. Володимирові Броніславовичу дякують тисячі хворих, яким він повернув можливість радіти сонцю, життю. Його поважають студенти, молоді вчені, бо він гостинно відкриває їм шлях у велику науку. Багатогранні наукові інтереси ювіляра. Професор – автор 270 наукових праць, серед яких – монографія та посібник «Сімейна медицина», під його керівництвом захищено п'ять кандидатських дисертацій. Він є співавтором посібників «Клінічна флебологія», «Венозні тромбози та їх ускладнення». Серед наукового доробку – 22 патенти на винаходи.

Спілкуючись з Володимиром Броніславовичем у його затишному кабінеті, розпитую, як і чому обрав одну з найскладніших спеціалізацій – хірургію, про людей, які допомогли утвердитися в професії та розпізнали його талант науковця. Сторінка за сторінкою перегортаємо старий родинний альбом. Старі чорно-білі світлинки віддзеркалюють найкращі миті, коли попереду – ціле життя.

«МОЄ ДИТИНСТВО БУЛО ЩАСЛИВИМ ТА ЯСКРАВИМ»

– Володимире Броніславовичу, ось на цій світлинці ви, як мовиться, в повному складі – мама, тато, братик і ще й дідусь...

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ з батьками, дідусем і братом (1957 р.)

– Так це наша сімейна світлина, ще 1957 року. Навіть пригадую, як всі готувалися до фотографування в нашому помешканні у Чорткові. Це елегантне містечко – моє місце сили, бо я там народився 27 січня 1950 року. Батьки приїхали до Чорткова на місце праці. Взагалі ж вони мали скерування до Тернополя, але коли побачили тут суцільні руїни після війни, серед яких однією темною плямою виднілася в'язниця, то взяли «відкріплення» до Чорткова. Батько влаштувався вчителем англійської мови у середню школу №1, він закінчив Чернівецький державний університет, а мама була терапевтом. Озираючись у минуле, згадую сумну історію свого родоводу – татові довелося дуже сутужно, бо 1937 року його репресували як сина ворога народу й він дев'ять місяців відсидів у в'язниці. А от дев'ять братів мого діда не витерпіли тортур – зізналися в тому, до чого не були причетні. Їм винесли вирок і розстріляли, досі не відомо, де їхні могили. Дід мій мужньо витримав усі допити, але його заслали

аж на 20 років у Магаданську область і лише 1956 року реабілітували. Отож батько своє дитинство та молодість провів зі стигмою сина ворога народу, був під постійним спостереженням КДБ. Після незначного «попеління» 1957 року йому вдалося трохи вийти з поля зору спецслужб. Але з цим тавром він ходив доволі довго. Тим не менше моє дитинство було щасливим, яскравим, я б так сказав, бо ми з батьками проводили вихідні чи свята у компаніях вчителів і лікарів, а це веселі люди. Часто виїздили на відпочинок у передмістя Чорткова, там чудові краєвиди, природа, річка, а що більше потрібно дітям! У пам'яті закарбувалося, як я з батьком їздив рибалити у село Бердо неподалік Чорткова, для мене це були незабутні моменти. Так я полюбив рибалку. А ще мама доволі часто брала мене в лікарню на чергування, садочків тоді ж не було, отож запах карболки та медикаментів знайомий з дитинства. Корпуси Чортківської районної лікарні існували ще з польських часів, там розгорнули хірургічне, терапевтичне відділення. Це була затишна невеличка лікарня.

Ще один яскравий спогад дитячих років – це робота на горді. Тоді кожній сім'ї давали невеличкі земельні наділи й батьки брали мене із собою на го-

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ з однокурсниками (1970 р.)

Професор Володимир ГОЩИНСЬКИЙ:

род, де вирощували картоплю, інші овочі, а я допомагав. Ми також тримали невеличку живність. Я відповідав за курочок, годував їх, збирав яйця, а мене хвалили вдома, коли приносив «врожай». Запам'яталася стара дерев'яна церква біля нашого будинку, яка збереглася й нині, їй триста років. Хтось розповідав, що в цьому храмі брав шлюб Богдан Хмельницький. Ми часто туди навідувалися, але старші товариші нас лякали, що може з'явитися привид Богдана й забрати нас із собою.

Також полюблив бувати у тому куточку Чорткова, де дислокувалася авіаційна частина. Наші сім'ї дружили з родинами військових авіаторів, і я часто ходив туди в години, коли злітали літаки. І це була така пам'ятна мить, коли вони здійснювали в небо! Нещодавно, коли відвідував могили моїх дідусів на цвинтарі, то бачив там захоронення льотчиків, які загинули на навчаннях і пригадав, як вчилися з дітьми військових. Доволі часто нас забирали на похорони, коли ставалася така трагедія. Ці події на все життя закарбувалися в пам'яті.

«У ДОНБАСІ НІХТО НАВІТЬ ГАДКИ НЕ МАВ НАЗИВАТИ НАС БАНДЕРІВЦЯМИ»

– Згодом мама виграла за конкурсом місце терапевта в міській лікарні й ми переїхали до Кривого Рогу. Це була велика потужна лікарня на тисячу місць, і там уже в радянські часи розпочали проводити перші операції на відкритому серці, приїздила бригада з Москви. Мама знову брала мене на чер-

гування. Пригадую події тих років. Батько був родом з Донеччини, з Лисичанська, але в ті часи там всі розмовляли українською мовою. У тата ж з'явився поетичний талант, він почав писати ліричні вірші. Поезії якось чином потрапили до Володимира Сосюри й так йому сподобалися, що поет запрошував тата до Києва. Батько дуже гарно співав і писав вірші аж до похилого віку. В ті часи, а це був 1964 рік, у Кривому Розі існували українські школи й тато викладав українську та англійську мови. В Донбасі тоді було багато людей із Західної України, які приїхали на шахти, металургійні комбінати, ніхто навіть гадки не мав називати нас бандерівцями. Примітно, що школи були переповнені, уявіть, лише в нашій десять дев'ятих та одинадцять десятих класів сформували. Не вистачало класних приміщень і діти навчалися в дві зміни. Викладання велося винятково українською мовою. Не відчувалася русифікація мешканців так, як це сталося пізніше. Ми часто приїздили до бабусі й дідуса, які вже на той час переїхали до Донецька, й ніхто не вважав тих, хто розмовляє рідною мовою, меншвартісними. Ми дружили з місцевими підлітками, грали у футбол, і не було навіть жодного натяку на те, що хтось із західної, а хтось зі східної України.

Коли ми переїхали до Кривого Рога, то, ясна річ, отримали помешкання, але поруч з нашим будинком стояв металургійний комбінат і дим, який сочився з його труб, щільно накривав своєю завісою не лише нашу вулицю, а й усе місто. Такий був смог, що ми не мали чим дихати, а землю покривав добрий шар червоного пилу. Неподалік були шахти-гіганти, які працювали на повну потужність, і коли йшов дощ, то вулицями розливалися червоні від руди потічки. Тому ми й повернулися на мою малу батьківщину. Мама почала хворіти. Взагалі тоді багато людей потерпали від алергічних захворювань через погану екологію. Поміняли помешкання на

Тернопіль, а я розпочав готуватися до вступу до медінституту, вже в ці роки в мене сформувалися професійні погляди на медицину. Безсумнівно, що найпотужнішим стимулом чи взірцем лікаря була моя мама, яка слугувала тим орієнтиром, на який я рівнявся. Уявіть, якою повинна бути любов до цієї професії, щоб і вночі, і вдень, у спеку і в холод їздити на виклики в найвіддаленіші села, глибинку. Машин тоді не було, мама на фірі діставалася до своїх пацієнтів. Мені це дуже добре закарбувалося в пам'яті. Лікарів люди дуже поважали й цінували, вчителі також користувалися непідробним авторитетом. Пригадую, як їду з татом Чортковом, а назустріч батьки дітей, яких він учив, знімають капелюхи та вітаються: «Доброго дня, пане професоре». Так шанобливо ставилися до інтелігенції.

– Як відбувалося навчання в інституті? Чим запам'яталися студентські роки?

– Стосовно мого навчання в інституті, то цей час згадую, як найкращі роки мого життя. І хоча

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ, першокласник (1957 р.)

кажуть, що «від сесії до сесії живуть студенти весело», в нас група була за номером один і навчалися ми також, як номер один. У групі було лише троє хлопців, а решта – дівчата, які задавали тон у навчанні, а ми ж – сильна половина, отож мали їх підтримувати. В ті роки до нашого інституту почали запрошувати потужних та відомих викладачів з багатьох міст Радянського Союзу – Ленінграда, Харкова, Москви, Києва. Пригадую їхні лекції, практичні заняття. Анатомію на першому курсі у нас читав професор М.Я. Полянкін з Харкова, він був завідувачем кафедри й коли ми склали йому іспит, то він обов'язково нагадував: «Не забувайте, що ви навчаєтеся в Тернопільському медінституті та повинні заслужувати його звання». Професор Анатолій Тимофійович Хазанов прибув до нас з Ленінграда і став засновником патоморфологічної школи в нашій альма-матер. Він дуже оригінально читав лекції та проводив практичні заняття. Фармакологію викладав професор Микола Петрович Скакун –

«МОЇМ ГОЛОВНИМ ЗАХОПЛЕННЯМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ХІРУРГІЯ»

видатний вчений та доступний викладач, його лекції користувалися величезним успіхом у студентів. На третьому курсі яскравою особистістю та потужним лектором став для нас завідувач кафедри, якого згадую з великим теплом у серці, доцент Михайло Терентійович Герасимець. Цікаво минали лекції з патфізіології в професора Еммануїла Наумовича Бергера, він був блискучим оратором, але дуже не любив, коли студенти приходили на іспит не підготовленими або чогось не знали. Тоді він просто через двері просував залікову книжку й грізно наказував: «Приходьте, коли вивчите матеріал», напевно, був холериком за темпераментом. Біохімію в нас вела Зента Жанівна Гуде. На молодших курсах дуже цікаво проходили лекції з фізіології професора Костянтина Васильовича Кованова, причому часто з демонстрацією на тваринах. Приміром, коли вивчали тему «травлення», професор демонстрував, як діють стоми, накладені на шлунок, та відбувається умовний рефлекс під час прийому їжі. Насичені такою наочністю заняття були

Професор Костянтин ВОЛКОВ (ліворуч) від імені друзів вітає із 60-річчям професора Володимира ГОЩИНСЬКОГО (2010 р.)

— завжди елегантно одягненого, у білосніжній сорочці та вишуканій краватці була взірцем інтелігентності й шляхетності. Блискучий хірург. Його рухи — економні, відточені, викликали в нас неабияке захоплення та професійний інтерес. Коли операційна була в обласній лікарні, в приміщення, яке називали «під куполом», приходили десятки студентів, аби подивитися на його майстерність.

Ми дивилися, як оперують майстри скальпеля, а в мені вже визрів майбутній шлях у медицині. Я почав відвідувати гурток з хірургії, який вів Леонід Миколайович Хоромський. Він був головним хірургом Карелії та приїхав, коли відкривали наш інститут. Під його керівництвом ми проводили дослідження: записували моторику шлунка за виразкової хвороби та їздили з доповідями всією Україною. В ті часи часто відвідували обласну лікарню, яка брала на себе urgenцію з хірургії, ортопедії, травматології. Так вчилися майбутній професії. Часто я намагався потрапити на чергування до хірурга І.А. Кравця, який дуже швидко та блискуче оперував. У нашому інституті вперше серед інших ВНЗ була сформована група ординаторів з хірургії, куди входили Леонід Якимович Ковальчук, майбутній ректор нашого університету, Йосип Грищенко, який згодом став обласним проктологом, Олександр Тищенко, завідувач хірургічного відділення у Полтаві, Михайло Борщівський, головний лікар обласної клінічної лікарні Житомира, Олександр Ковальський, завідувач урологічного відділення в Шепетівці. З нашої групи вийшов колишній заступник міністра Ярослав Таран і я й досі підтримую з усіма дружні стосунки.

— Після закінчення інституту — на професійні хліби?

— 1973 року я з відзнакою закінчив наш університет і був скерований для проходження інтернатури в Житомир, там була лише одна потужна лікарня, що

ургентувала по місту п'ять днів на тиждень. Відділення хірургії очолював Вітольд Павлович Муравйов, який пройшов війну й був чудовим хірургом. Під його керівництвом я розпочинав свій професійний шлях. Коли закінчилася інтернатура, то мене скерували в Дзержинську районну лікарню на Житомирщині. Хірургічний корпус розташований в колишніх графських стайнях. Там і проходили мої перші університети. Хоча як для хірурга-початківця умови там були не цілком прийнятні, адже рівень оперативної активності був дуже низьким. Чого і в кого можна було навчитися? Оперували переважно киля, апендицити, тож для професійного зростання не було можливості, а в мене ж плани, як кажуть, наполеонівські. Руки й голова вимагали більш складніших операцій, тим більше, я мав у кого повчитися, тому хотів більшого.

— І вам поталанило?

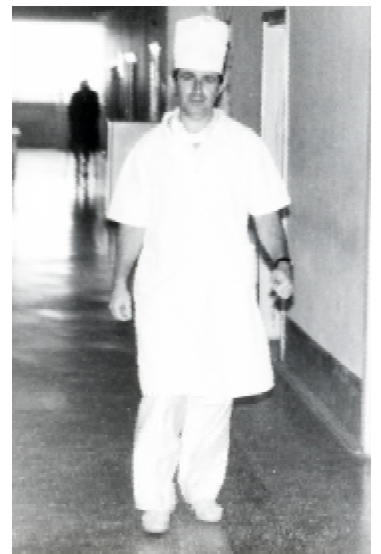
— Саме так. У другій лікарні міста Тернополя, яка зойно стала до ладу, оголосили конкурс на заміщення вакантної посади ординатора. Уявіть мою радість, коли почув, що пройшов ці випробування. Першого ж дня, як тільки-но прийшов на роботу, зустрівся в коридорі з професором Григорієм Антоновичем Сардаком, а він і запитує мого колегу: «А це хто такий?». «Це молодий хірург», — каже той. «А що ти вмєш робити?». «Та все

вмію», — відповідаю. Він засміявся, запитав, скільки в мене практики, на що я відповів, що два роки, а він зауважив, що професор і не все вмєє. Але сказав: «Якщо все вмєєш, то розпочинай». Дав мені одного хворого з нагноєнням плеври, два з сепсисом та газовою гангреною й зі словами: «Подивимося, як попрацюєш», я взявся до роботи. Інтернету ж тоді не було, отож засів за підручники, дуже допомогли фахівці кафедри хірургії. Так мені вдалося впоратися з цим завданням. Це було моє перше бойове хрещення й згодом мені дали нових хворих. У той час Григорій Антонович очолював кафедру факультетської хірургії нашого інституту, що базувалася в другій міській лікарні. Загалом хірургічний підрозділ був розрахований на 120 ліжок, куди входило загальнохірургічне та торакальне відділення. Мені ж трохи згодом Григорій Антонович запропонував зайнятися судинною хірургією: «Поїдь до наших київських колег, подивися, що вони роблять». Так я потрапив на стажування до Інституту хірургії та трансплантології, який у ті часи очолював Олександр Олексійович Шалімов. Мені пощастило вчитися в цього видатного хірурга, а згодом він став опонентом моєї докторської дисертації. Поталанило навчатися й у легенди вітчизняної хірургії Івана Івановича Сухарева. Пригадую, як робив перші кроки та навчався елементам судинної хірургії в Миколи Федоровича Дрюка. Хоча технологічні можливості в ті часи були мізерними — ми не мали спеціального інструментарію, шовного матеріалу, імплантів, таких, як нині, але застосовували підручні засоби, все, що годилося для таких операцій. Коли я повернувся до Тернополя, то розпочав впроваджувати нові технології в практику, відтак менше стало післяопераційних ускладнень, з'явилися позитивні результати. Мені й нову посаду запропонували — позаштатного судинного хірурга облздоровідділу, а разом з нею я мав налагодити цю службу в районних лікарнях області.

«РАДІВ, ЩО МОЯ РОБОТА НЕ ПРИПАДЕ ДЕСЬ НА ПОЛИЦІ ПИЛОМ»

— І ви розпочали роботу в новому напрямку медицини — судинній хірургії?

— Ми мали таку валізу зі спеціальним інструментарієм і з нею виїздили на urgenцію в райони. Взагалі ж, вважаю, що мені випало велике щастя працювати пліч-о-пліч з основоположником судинної хірургії на Тернопільщині Григорієм Антоновичем Сардаком. Масштаб цієї особистості для нашого краю, напевно, й донині ще не оцінений, але це була людина, наділена особливим даром виконувати філігранні операції, з блискучим розумом і вродженою шляхетністю. Й досі до мене приходять у снах ті великі судинні операції, які ми виконували, це був розквіт 70-х років минулого століття. Ми проводили понад сотню операцій на рік на артеріях і венах. Узагалі ж Григорій Антонович був різноп-

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ, позаштатний судинний хірург області (1979 р.)

рофільним хірургом, йому вдавалося все, і коли в одній операційній оперували і судинні, і торакальні хірурги, то він часто міг прийти на допомогу, якщо виникали труднощі. Ми ж отримували можливість відточувати техніку оперативних втручань. Ось такого Вчителя подарувала мені доля, і я був щасливий. Ще одного прекрасного наставника із загальної хірургії зустрів на своєму шляху. 1982 року кафедру очолив Юрій Михайлович Полоус, який прибув до нас з Одеського університету, блискучий хірург, який майстерно володів скальпелем. Саме він навчив нас уважно стежити за чистотою операційного поля — вчасно прибирати вже непотрібні інструменти, позбавлятися залишків крові. Якось одного разу викликав мене до свого кабінету й запитує: «Коли, юначе, розпочнете займатися наукою?». Я лише знизав плечима, бо навіть й гадки про це не мав. «У вас вже є десять років практичної роботи, то час розпочинати наукову», — продовжив свою думку Юрій Михайлович. Через кілька днів виголосив мені тему майбутньої дисертації, яка була пов'язана з антимікробними полімерними матеріалами.

(Продовження на стор. 8)

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ з однокурсниками та керівником студентського хірургічного наукового гуртка, професором Леонідом ХОРОМСЬКИМ (1970 р.)

цікавими для студентів, легко засвоювався матеріал. Коли ми перейшли на старші курси й уже настав час клінічних дисциплін, то великий інтерес викликали лекції професора Михайла Григоровича Масика, талановитого терапевта, лікаря від Бога, а також професора Володимира Аметистовича Григоряна. Ці два викладачі заклали основу знань з терапії, бо, вважаю, що без них хірург не може стати повноцінним фахівцем, тобто, як мовив колись професор Юрій Теофілович Коморовський: «Хірург має бути одягненим у терапевтичні штани». На старших курсах мені припали до вподоби лекції нашого колишнього ректора Івана Семеновича Сміяна. Талановитий учений, чудовий організатор охорони здоров'я. Дуже мені запам'ятався професор Петро Омелянович Огій. Коли ми перейшли на четвертий курс, його постать

Працівники кафедри факультетської хірургії з родинами на відпочинку в Карпатах (1984 р.)

ПРОФЕСОР ВОЛОДИМИР ГОЩИНСЬКИЙ: «МОЇМ ГОЛОВНИМ ЗАХОПЛЕННЯМ ЗАЛИШАЄТЬСЯ ХІРУРГІЯ»

(Закінчення. Поч. на стор. 6-7) Їх уперше за Союзу почали виготовляти в інституті хімії в Москві, а Юрій Полоус, коли захищав свою докторську дисертацію познайомився з хіміками, які виготовляли ці антибактеріальні розсмоктувальні плівки. От і виникла така ідея застосувати ці вироби у судинній хірургії, а в мене з'явилася тема кандидатської: «Застосування антимікробних біосумісних плівок у плановій та ургентній судинній хірургії». Вона була, як мовиться, на вістрі подій, тобто дуже актуальною, бо часто під час операції на судинах у ділянці оперативного втручання трапляється нагноєння, особливо воно небезпечно в зоні швів, бо може виникнути або кровотеча, або аневризма. Тому закрити ці небезпечні місця

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ з дружиною Тетяною біля палацу Шенбергів у Закарпатті (2018 р.)

плівками й було нашим завданням. Уже перші оперативні втручання з використанням антибактеріальних плівок дали доволі добрі результати й згодом активно почали їх застосовувати. Так розпочалася моя наукова діяльність. Коли вже була готова дисертація, Юрій Михайлович запропонував захищати її в Москві, там, де він закінчував докторантуру. Потрапити туди у Всесоюзний центр хірургії, який очолював академік Петровський, було не так просто. Але якось прорвалися, а вже під час захисту у Всесоюзному науковому центрі хірургії АМН СРСР, з'ясувалося, що не всі місцеві науковці й знали про те, що ми використовували плівки, які виготовляли в Підмосков'ї. Цікаво й те, що коли мій опонент з інституту Вишневецького ознайомився з темою моєї дисертації, а це було саме у розпал війни в Афганістані, то похвалив, бо вона була надто актуальною для військово-польової хірургії. Інші члени комісії також схвально відгукнулися про мою роботу, а я отримав кілька хвилин заслуженої «слави». Радів з того, що відчув насолоду від праці й знав, що моя робота не припаде десь на полиці пиллом, а слугуватиме на благо

пацієнтів. Ми ще довго в нашому відділенні застосовували ці плівки, аж доки не розвалився Радянський Союз.

«ОЧОЛИВ КАФЕДРУ, ЯКА ЗГОДОМ СТАЛА, ПО СУТІ, ПЕРШОЮ ЛАСТІВКОЮ СІМЕЙНОЇ МЕДИЦИНИ В УКРАЇНІ»

— Примітно, що тема моєї докторської тісно також пов'язана з використанням антимікробного розсмоктувального полімерного матеріалу, але вже у хірургії шлунково-кишкового тракту з використанням антибактеріального шовного матеріалу, який через кілька місяців розсмоктується в організмі. Я захистив свою докторську 1999 року в Київській медичній академії післядипломної освіти ім. П.Л. Шупика. Не встиг ще, як мовиться, отримати посвідчення, аж викликає мене до ректорського кабінету Леонід Якимович Ковальчук і каже: «Відкриваємо нову кафедру поліклінічної справи, пропонуємо очолити». Мене, звісно, така пропозиція дуже зди-

Володимир ГОЩИНСЬКИЙ із сім'єю під час відвідин королівського замку на Вавелі (Краків, Польща, 2019 р.)

увала, бо до цієї галузі я не мав жодного стосунку, тим більше, що прагнув надалі займатися хірургією. Але 1999 року я все-таки очолив новостворену кафедру, яка згодом стала, по суті, першою ластівкою сімейної медицини в Україні. Примітно, що на цій кафедрі викладали поліклінічну терапію, хірургію, акушерство та гінекологію, педіатрію, функціональну діагностику та експертизу непрацездатності, це була багатогранна кафедра, перша в Україні, яка згодом трансформувалася й стала потужним двигуном у становленні процесу підготовки сімейних лікарів на додипломному рівні. Ця кафедра стала базою для впровадження практично орієнтованого навчання студентів шостого курсу, зокрема, й в університетських навчально-

Кафедра хірургії ННІ післядипломної освіти. Нижній ряд – професори Володимир БІГУНЯК, Ігор ДЗЮБАНОВСЬКИЙ, Володимир ГОЩИНСЬКИЙ, лаборантка Наталія ДАЦЮК. Верхній ряд – кандидат меднаук Роман КОХАН, аспірант Андрій БАНАДИГА, доцент Юрій ГЕРАСИМЕЦЬ, доцент Роман СВИСТУН, кандидат меднаук Андрій ПРОДАН, професор Володимир БЕНЕДИКТ, доценти Костянтин ПОЛЯЦКО та Володимир ПЯТНОЧКА (2018 р.)

практичних центрах первинної медико-санітарної допомоги у сільській місцевості, які згодом з'явилися. Шестикурсники самостійно їздили на виклики, брали участь в операціях, оформляли документацію, тобто готувалися до професійного життя на ниві сімейної медицини. Я багато сил та енергії віддав цій сфері, але моя душа належала моїй першій любові – хірургії.

умовах поліклініки. Виконували оперативні втручання, які не потребують перебування хворого у стаціонарі. Розробили всю необхідну документацію, зокрема, положення цієї установи, до нас запозичувати досвід приїздили хірурги навіть з інших областей. Він і досі функціонує, але зараз під опікою кандидата медичних наук Олега Зіновійовича П'ятничка. Наразі там проводять оперативні артроскопічні втручання на колінних суглобах, застосовують інші інноваційні методики оперативних втручань. Відкрили ми також міський флебологічний центр, де тісно співпрацюють фахівці поліклінічного відділення другої міської лікарні та науковці нашого університету. 2012 рік став для мене роком повернення, я очолив кафедру хірургії ННІ післядипломної освіти нашого університету, а нині – професор цієї кафедри.

«ТІШУСЯ, ЩО МОЄ ПРИЗВИЩЕ МАЄ ПРОДОВЖЕННЯ»

— Яким правилом керуєтесь в житті?

— Не зупинятися на досягнутому. Мені зараз імponує малоінвазивна хірургія, зокрема, при варикозній хворобі. Проводимо оперативні втручання, серед яких і малочастотну абляцію на венах нижніх кінцівок. Відкриті операції на артеріях замінюємо на малоінвазивну хірургію, тоб-

то без втручання скальпеля. Маємо вже свої напрацювання, лише чотири клініки в Україні проводять такі втручання. Мені приємно, що молодь підтягається, за моїми плечами вже є талановиті молоді хірурги, які готові вчитися. Їм потрібно давати дорогу, щоб не їхали за кордон, хіба, аби запозичити досвід, але працювали на свою країну.

— Діти пішли вашим шляхом?

— Старший син обрав також шлях науковця, але в галузі комп'ютерних технологій, зараз він, пройшовши конкурси, працює в одній з американських компаній у Кракові. Син зреалізувався у своєму фаху, має наукове звання доцента. Молодший Павло – доцент кафедри дитячих хвороб з дитячою хірургією ТНМУ, він оперує, тож справа моя не канула в лету, маю кому передати знання. Моя радість – це чотири онуки, тішуся, що моє прізвище має продовження.

— Як проводите вільний час?

Важка дорога в Карпатах. Володимир ГОЩИНСЬКИЙ разом з онуками Олександром і Денисом (2019 р.)

— Для мене відпочинок – це праця на землі. Маю кілька соток на дачі й там вирощую всіляку городину, посадив, яблуні, груші, є навіть виноград, мушу ще прочитати, як за ним доглядати. Дуже люблю подорожі Карпатами, всією сім'єю їздимо влітку в місцини, де раніше не бували. Колись у молодості писав вірші, щоб завоювати дружину. Гени творчості мені, очевидно, передалися від батька, а ще, можливо, й від родича – поета, товариша Адама Міцкевича – Северина Гощинського, який похований на Личаківському кладовищі. Але наука – то для мене найкращий відпочинок, коли пишу статті, щось редакую, отримую справжню насолоду. Отож моїм головним захопленням залишається медична наука. Це той простір відкриттів, пошуку нового, незвіданого, який не втомлюєся вивчати.

З ювілеєм вас, Володимире Броніславовичу! Міцного здоров'я й плідної діяльності на многу та благодійну літа!

Лариса ЛУКАЩУК

Родина Гощинських святкує (2018 р.)

ВІД РІВНЯ НАДАННЯ ПЕРВИННОЇ МЕДДОПОМОГИ ЗАЛЕЖИТЬ СТАН ЗДОРОВ'Я МЕШКАНЦІВ ГРОМАДИ

Співпраця громади та медиків – запорука успіхів на «первинці», стверджує головний лікар комунального некомерційного підприємства «Теребовлянський районний центр первинної медико-санітарної допомоги» Степан Кундрат. І доводить цю істину не гучними словами, а конкретними справами.

За статистичними даними, в Теребовлянському районі на початок січня цього року проживає майже 65 тисяч мешканців. Наразі створено чотири об'єднані територіальні громади, щоправда, є 6 сільських рад, які не ввійшли до складу громад. Ці громади своїх закладів первинної медико-санітарної допомоги ще не створили, тому послуги на «первинці» всім жителям надає районний Центр ПМСД. Щодо мережі первинної ланки, то у складі медичного підприємства функціонує 16 амбулаторій загальної практики-сімейної медицини, 41 ФАП і ФП, а також діють сім медичних пунктів тимчасового базування.

— Заходи з децентралізації галузі охорони здоров'я, зокрема, налагодження стосунків з територіальними громадами в нашому районі ми розпочали з 2016 року, — розповідає головний лікар Степан Кундрат. — Спільно з керівниками району, громад, сільських рад зорганізували та проводили зустрічі, круглі столи,

інші заходи щодо формування спроможної мережі первинної медичної допомоги та матеріально-технічного оснащення нашого закладу. Основна мета, яку мали донести до місцевого керівництва, — те, що відповідальність за розвиток системи охорони здоров'я, а саме первинної медичної допомоги в часи децентралізації лягає на їхні плечі. І вочевидь, наші зусилля не пропали даремно, бо наразі всі амбулаторії під'єднані до мережі Інтернет, придбали комп'ютери, ноутбуки, принтери та сканери.

У процесі модернізації закладу взяли активну участь місцеві підприємці та агрогосподарства, які розгорнули свою діяльність на території району. З різних джерел фінансування за ці роки заклад зміг придбати більшість з того, що вимагає Табель матеріально-технічного оснащення. Але сказати, що така допомога є рівноцінною від усіх громад було б неправдою, — зауважує Степан Кундрат. — Щоправда, більшість вже зрозуміли, що отримали значно більше коло повноважень вирішувати медичні потреби своїх мешканців, і хоча кожен по-своєму, але роблять певні зусилля в цьому напрямку. Тішить, що прийшло й усвідомлення того, що від

рівня надання первинної меддопомоги залежить стан здоров'я мешканців громади. А свої кошти громада має насамперед вкладати в заклад первинної меддопомоги, тобто той, який найближче до пацієнта, і де

Степан КУНДРАТ, головний лікар комунального некомерційного підприємства «Теребовлянський районний центр первинної медико-санітарної допомоги»

можна вирішити 70-80 відсотків усіх медичних потреб мешканців певної території.

Нам вдалося дещо змінити усталені стереотипи стосовно того, що ефективну та повноцінну первинну меддопомогу можна отримати на місці, в своєму закладі, це зеконотомить кошти й час, аби не діставатися за 30-40 кілометрів до райцентру. Хочу на-

звати об'єднані територіальні громади, які найбільш активно долучилися до реформ первинної меддопомоги, — це Іванівська та Микулинецька. Вони допомогли з придбанням медобладнання на початку реформування, що стало для нас міцним стартовим майданчиком ще 2016 року. Торік розпочали будівництво трьох нових сільських амбулаторій загальної практики та капітальний ремонт у чотирьох амбулаторіях. Громади погодилися забезпечити 10 відсотків у співфінансуванні, як це й передбачено цим державним проектом.

Узагалі ж, на мій погляд, основна роль у цьому процесі покладена на керівника закладу ПМСД, який уже не просто виконує функції головного лікаря, а й менеджера, що має знайти шлях ефективного розвитку свого закладу, — каже Степан Степанович. — Саме йому відведена місія вибудувати партнерські стосунки з громадою, керівництвом органів місцевого самоврядування. Часи нині такі, що красиві слова вже не діють, ти маєш показати ефективну роботу медустанови, бо громада дає оцінку її роботи і вирішує, чи варто вкладати туди кошти та який очікувати результат. Керівники громад розуміють: там, де працюють високопрофесійні лікарі, ефективно зорганізовано управління закладом, буде й віддача від інвестицій.

Якщо немає підтримки в гро-

мади, то самому зорганізувати роботу «первинки» доволі нелегко. З цього приводу згадує слова одного з наших добродішів — керівника сільгоспідприємства: «Ми повинні бути впевнені, кому даємо допомогу, бо інакше — це гроші на вітер». Отож, здобути невідомий авторитет медичної установи — це головний пріоритет роботи районного центру первинної медико-санітарної допомоги.

Нещодавно сімейні лікарі Теребовлянщини разом з іншими колегами області отримали сучасні автомобілі швидкої медичної допомоги «Renault Duster». Перші такі транспортні засоби медики району отримали ще навесні, отож нині загалом 14 амбулаторій сімейної практики мають уже автомобілі. Автівки отримали ті амбулаторії загальної практики-сімейної медицини, що увійшли до спроможної мережі первинної меддопомоги, зокрема у Теребовлі, селищах Дружба та Микулинець, селах Ладичин, Лошнів, Іванівка, Струсів, Золотники, Вишнівчик.

Як зазначив сімейний лікар Вишнівчицької амбулаторії загальної практики-сімейної медицини Зіновій Скірак, автомобілі цієї марки вирізняються високою прохідністю та надійністю, що дає можливість доїзду до найвіддаленіших куточків району. Для бездоріжжя та ґрунтових доріг двоприводний двигун — чудове технічне вирішення комфортного пересування лікаря.

Лариса ЛУКАЩУК

ОБ'ЄКТИВ

Працівники Підгаєцької районної центральної лікарні:
медсестри (зліва направо) **Ольга КУЧИНСЬКА, Надія ЇЖАК, Галина КОВАЛИК, Оксана ФАТЮК** (вгорі, ліворуч);
операційна медсестра Марія СТЕФАНІВ (внизу, ліворуч);
лікар відділення інтенсивної терапії Ігор БАРАН (вгорі, праворуч)

Фото Ірини ПИСКУР, Миколи ВІЛЬШАНЕНКА

ВІТАЄМО!

НЕХАЙ ДОЛЯ ЩЕДРО ДАРУЄ МІЦНЕ ЗДОРОВ'Я, ТВОРЧЕ НАТХНЕННЯ, ДОВГОЛІТТЯ!

27 січня виповнюється 70 років Володимирові Броніславовичу Гоцинському — доктору медичних наук, професору кафедри хірургії факультету післядипломної освіти.

Відзначаючи круглу дату, хочемо згадати той вагомий внесок у царину медичної галузі, який зробив професор В.Б. Гоцинський. Адже він є не лише висококваліфікованим хірургом, талановитим науковцем, а й натхненним педагогом та ефективним керівником. Володимирові Броніславовичу властиве неперевершене вміння виділяти основні проблемні питання, знаходити нові, прогресивні підходи до їх вирішення, зорганізувати та запроваджувати оригінальні методики. Саме він був головним фундатором та очільником однієї з перших у вищих навчальних медичних закладах України кафедри поліклінічної справи та сімейної медицини, якою керував з 1999 р. до 2012 року. Володимир Броніславович виступав з ідеєю визнання «Сімейної меди-

цини» невід'ємною складовою базової медичної підготовки, тобто став одним з перших прихильників зміни філософії медичної освіти. За його очільництва кафедрою відбулося становлення процесу підготовки сімейних лікарів на додипломному рівні, впровадження практично-орієнтованого навчання студентів на базах сільських амбулаторій сімейного лікаря.

Ми разом пройшли непростий та водночас незабутній період становлення, розвитку й реформування та безмежно вдячні Володимирові Броніславовичу за підтримку, толерантність, об'єктивність, доброту, щедрість, сміливість, далекоглядність. Рідна кафедра щиро вітає свого шанованого наставника з нагоди видатної події життя. Нехай доля й надалі щедро дарує йому міцне здоров'я, творче натхнення, довголіття!

Колектив кафедри первинної медико-санітарної допомоги та загальної практики-сімейної медицини.

КНЯЗЬ РОСИ

Тарас Мельничук (1938-1995) дебютував у літературі збіркою віршів «Несімо любов планеті», яка вийшла у видавництві «Карпати» 1967 року. Її одразу ж помітили побратими по перу. Зокрема, Юрій Покальчук у рецензії «Озброєний ніжністю» писав: «Тарас Мельничук лише на виході на вищі поетичні орбіти. Але перша невеличка збірка його віршів «Несімо любов планеті» має в собі відчутні прикмети того, що називається справжньою поезією». Важко пройти байдуже повз такі рядки:

*Мене сонце несе,
Мене вишні несуть
на руках
білосніжних,
бо я схожий на радість,
бо я схожий на сум,
бо я вічно шукаю
ніжності.
Певно, я син калини,
певно, я син пшеничного
колоса:
де б не був —
пізнаю Україну,
мов кохану,
по голосу.*

Ю. Покальчук дав дуже влучну характеристику віршам поета, яку можна віднести до всієї його творчості: «Віршам Тараса Мельничука притаманна образність — проста. Прозора — і складна у своїй простоті». Збірку відкриває вірш, який став пророчим для творчого та життєвого шляху поета:

*Дороги як долі, зустрічаються.
Котра з них моя? Котра?
Напевно, ота — в суперечностях,
Як небо — нова і як небо — стара.
А може дорога моя не визначена?
А може шукаю дарма?
Тоді мені сили вистачить
Іти по дорозі, якої нема.*

Озброївшись ніжністю, Тарас Мельничук ступив на поетичний шлях, щоб нести людям радість. Злитий з природою Гуцульщини й простими людьми, поет перебував у світлому та радісному світі, але дуже швидко реалії напівправди радянської дійсності внесли свої корективи. Підготувавши до друку другу збірку віршів «Чага», поет намагається її опублікувати, але 1972 року Т. Мельничука та його рукописну збірку арештували.

Григорій Штонь у статті «Мій щем — Тарас...» згадує одкровення поета: «Я довго думав над таємницею Шевченка. Я, чоловіче, знав свого часу напам'ять всі «Гайдамаки»... Камера одиночка — це зашморг. І раптом Тарас. Не з'явився, а з мене каже: «Ти ж покликаний врятувати, зробити... Я — це ти». Десь у такому плані, розумієш... Як мене то закурило. Я перед тим великі роки думав про Шевченка. І я зрозумів, що це — доля. Моя... Гете... Шевченко... З Франком я, безперечно, не зійшовся б».

Тема України, «вкраденої москалями», стає головною в творчості Тараса Мельничука. 1979 року поета арештовують вдруге, а 1982-го в Торонто виходить друга збірка його віршів «Із-за

грат», в якій поет голосить просту народну правду, зокрема, у вірші «Тарас Шевченко 1979» (монолог із-за ґрат):

*А тож бо ненароком хтось
стрельне
І спалахне війна, — бо
спалахне!
На нас посуне військо
враже...
За кого ж головою ляжеш
Ти, мій краяне, із-за Бугу?*

*За Україну? Віру в Бога?
Ба ні, як перше — за Москву,
За бір сосновий на Уралі...
Бо ж ми не раз вже умирали
За славу Росії живу.*

*А що за це в подяку мали?..
Удари голів об мур!..
А тож стрільне хтось, бо
стрільне!
Й земля задаром спалахне*

І спопеліє у пожарі..

Тарас МЕЛЬНИЧУК

*Москаль прийде, нагріє руки,
Присяде на руїні кружок,
Навколо оком злим пошарить,
Махру покурить обережно —
Од тліючої головешки — й
зітхне полегшено:
Нарешті! Мать твою!..*

Наступна збірка поета «Князь роси» побачила світ 1990 року у видавництві «Молодь». Передмову написав академік Микола Жулинський. Цитуючи вірш

*вчуся в таборі
грати на бандурі
бо думаю собі*

*поки я в таборі
то хай навчуся
грати на бандурі*

*і вчуся вчуся
а то у мене
нічого не виходить*

струни з-під пальців тікають на Україну, він зазначив: «Який сильний акорд після звичайного, здавалося б, відстороненого констатуючого «програвання» реальної ситуації. Буквально вибух, який детонує в свідомості з такою силою, що вириває з глибин історичної пам'яті сумні аналогії з долею багатьох страдників нашої літератури та культури».

Тарас Мельничук марив волею: *Мамо,
підій, будь ласка, у поле,
зловить за крильця
волю
і пришліть мені у конверті.*

*Я покладу її коло себе:
Нехай стрекоче.
А не захоче —
то хай тікає у небо:*

*небові теж
волі треба*

Поет добре знав ціну волі. Він промовисто сказав про це у другій частині вірша «XX вік»:

*І не кажи: «Нещасна доле!..
Той, хто закріп тебе, зборов*

*—
Не жжалиться! — він знає
добре*

*І що мова, й що Чорнобиль,
Й що вільним стати може
обрій,*

Лише умочений у кров.

Роса — наскрізний образ поезії Тараса Мельничука, тож він мав повне право називати себе Князем роси:

*я князь роси
я знаю*

*трави міцно
прикуті ногами
до галери степу
море — босе*

*писана земля
розколота кров'ю
а над гранітами*

*душа морозу
плаче квітами.*

У віршах Тараса Мельничука підсвідоме начало переважає раціональне, дивовижно поєднуючи модерн і традиційність:

*Я хочу дивитись
на людей
з такою ніжністю
як дивлюся
на звірят*

*чи на водорості
та люди точать
сокири*

*і я стаю
деревом.*

За свою найважливішу прижиттєву поетичну книжку «Князь роси» 1992 року Тарас Мельничук отримав Шевченківську премію. Того ж року поета спіткало нещастя: «Торік я звів в Утропи від друзів рукописи своїх поезій за двадцять років, які ховавав, аби кагебісти не вимотували з мене душу і не мучили рідню. Там був увесь мій доробок, десь 5-6 збірок. Я вже сідав за роботу, бо коли пити, то пити, а коли жити, то жити. І ось хтось підпалив нашу родинну хату і згоріли всі мої вірші. Та й Тарас згорів разом з ними».

Останні роки життя поет важко хворів. 29 березня 1995 року Т. Мельничук відійшов у вічність, залишивши нам свої унікальні поезії:

*дрімає всесвіт на травині
підперши зіркою щоку
стоїть по пояс в Україні
ромашка в білому вінку*

*і ниць падають і люди й коси
перед ромашкою: — Прости!
І гострять зуби жовті осі
І золоті свої хвости*

*дівчата дзвонять спідницями
гарбуз ногами топче ринь
і над вечірніми женцями
птіють тілом комарі.*

**Роман ЛАДИКА,
доцент ТНМУ**

ОБ'ЄКТИВ

(Зліва направо): **Романа АНДРІШИН, Марина ШУМІЛОВСЬКА, Анастасія СМАКАЛ, студентки медичного факультету (вгорі), (Зліва направо): Юрій ГАЛИН, Степан СТЕФАНЧУК, студенти медичного факультету (внизу)**

Фото Миколи ВАСИЛЕЧКА

ВЛУЧНЕ СЛОВО

ДУМКИ ПРОФЕСОРА

У творчому доробку завідувача кафедри загальної гігієни та екології Миколи Кашуби — зокрема, книга «Думи мої...». Автор каже, що його власні думки, можливо, комусь здаватимуться не позбавленими не лише здорового глузду, а й новизни, оригінальності та дотепності. З цього видання пропонуємо сьогодні читачам деякі влучні висловлювання Миколи Олексійовича.

Немає в світі більш гіркої насолоди, ніж життя.

Ми в цьому житті зазвичай платимо в двох випадках — за задоволення та за помилки.

Не лише жертви вимагають справедливості, але й справедливість вимагає жертв.

Постійна допомога людині подібна до милиць. Вона здатна зробити зі здорової людини інваліда.

Справжній розум видно завжди, а справжню хитрість — ніколи.

Хобі — це дитячі іграшки для дорослих.

Храм мудрості будується на фундаменті з помилок.

Хто ніколи не був закоханим — ображений долею. Хто закохався — обдурений долею. Хто втратив кохання — покараний долею.

Чоловіки завжди шукають бозна-що, а одружуються чортзна з ким.

Краще не мати нічого, крім надії, ніж мати все, крім надії.

Криза в медицині — це або туди, або сюди. Криза в економіці — це і ні туди, і ні сюди.

Людина приймає рішення, а Бог їх погоджує.

Хвороба — це корисна реакція організму, метою якої є запобігти та захистити нас від найгіршого. Вона не ворог, а лише посланець, який приніс погану звістку. Знищивши посланця поганої звістки, біди не уникнути (не із симптомами боротися треба, а з причинами, які недугу породжують).

Усім не сподобаєшся. Халва — і та всім не подобається. А ми всі аж ніяк не цукор.

Хто скаржиться на проблему, той скаржиться на себе.

У дитинстві людина слухається батьків, в юності — гормонів, у зрілості — розуму, у старості — хвороби.

Ніщо так не дратує жінку після 30 років, як дзеркало, і ніщо не викликає в неї такого смутку, як власна світлина десятирічної давності.

Завдяки інтернету людство дізналося, як багато у світі бажаючих задовольнити свої нагальні фізіологічні потреби — висловитися, виписатися і т. д., тобто звільнитися від усього того, що сфінктери вже не в змозі тримати.

Істина — це те, що є насправді, а не те, в чому ви переконані.

27 січня виповнюється 70 років професорові кафедри хірургії факультету післядипломної освіти ТНМУ Володимиру Броніславовичу ГОЩИНЬСЬКОМУ

Вельмишановний
Володимире Броніславовичу!

Сердечно вітаємо Вас з 70-літтям!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після 14 років практичної хірургічної роботи, захисту кандидатської дисертації успішно пройшли 33-літній трудовий шлях: спочатку асистента, доцента кафедри факультетської хірургії, доцента кафедри хірургії ФПО, згодом – завідувача кафедри поліклінічної справи і сімейної медицини, завідувача кафедри

хірургії ФПО, які впродовж 15 років очолювали; тепер – професора кафедри хірургії ФПО. Свідченням багатогранності Вашого таланту є періоди роботи за виробничою необхідністю заступником декана ФПО, заступником проректора з лікувальної роботи, виконувачем обов'язків головного лікаря студентської поліклініки,

Коллектив університету глибоко поважає й щиро шанує Вас як одного з талановитих випускників першого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-хірурга, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Усім пам'ятна Ваша активна громадська діяльність як члена спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій ТНМУ та Буковинського медуніверситету, члена редколегій трьох науково-практичних журналів, голови ЛКК університету.

Ваша професійна й громадська діяльність відзначені Почесною грамотою Кабінету Міністрів України, грамотами обласної адміністрації, обласного управління охорони здоров'я, грамотами та подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом

для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів

Бажаємо Вам, вельмишановний Володимире Броніславовичу, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Хай злагода буде, хай буде любов,
Хай тисячу раз повторяться знов
Хороші, святкові і пам'ятні дні,
Хай сонце всміхається Вам у житті!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

26 січня відзначатиме ювілейний день народження ветеран ТНМУ Інна Леонідівна СТАДНИК

Вельмишановна
Інна Леонідівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення Харківського інституту культури, 18 років роботи за фахом у стінах Тернопільського медичного університету Ви успішно пройшли 25-літній трудовий шлях старшої бібліотекарки, бібліотекарки першої категорії одного з найважливіших підрозділів вищого навчального закладу – бібліотеки.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових обов'язків.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Інно Леонідівно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, людського тепла, душевного спокою, добробуту, родинного затишку, щасливого довголіття.

Хай стелиться життя
розмаєм
і хилить щастя повен
цвіт,
Ми від душі бажаєм
Здоров'я міцного і многа літ!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

27 січня відзначатиме ювілейний день народження завідувачки гуртожитку №2 ТНМУ Оксана Володимирівна БОДНАРЧУК

Вельмишановна
Оксано Володимирівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після тривалого періоду роботи на виробництві у стінах університету Ви пройшли майже восьмилітній трудовий шлях: спочатку каштелянки, а впродовж останніх шість років – комендантки, завідувачки гуртожитку № 2.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, організаторський талант, вміння працювати з людьми, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Ваша праця відзначена подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування молодими працівниками.

Бажаємо Вам, вельмишановна Оксано Володимирівно, міцного здоров'я, невичерпної енергії, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного, щасливого життя.

Хай на життєвій Вашій
довгій ниві
Росте зерно достатку і
добра,
Щоб Ви були здорові і
щасливі,
Щоб доля тільки світлою була!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

21 січня відзначатиме ювілейний день народження доцентки кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами ТНМУ Інна Станіславівна ІЩУК

Вельмишановна
Інно Станіславівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, а згодом після трьох років практичної лікарської роботи успішно пройшли понад 40-літній трудовий шлях: спочатку асистентки, а останні 30 років – доцентки кафедри інфекційних хвороб з епідеміологією, шкірними та венеричними хворобами.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як одну з талановитих випускниць першого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-інфекціоніста, досвідченого педагога й вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, вагомий внесок у реформування навчального процесу відповідно до європейського стандарту, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною є Ваша громадська діяльність, зокрема, як кураторки студентських груп, лекторки товариства «Знання», завучки кафедри.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотою обласного комітету медичних працівників, грамотами та подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, інтелігентність, жіночність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Інно Станіславівно, доброго здоров'я, невичерпного творчого натхнення, нових успіхів у Вашій благородній діяльності, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, довгих років радісного та щасливого життя.

Нехай здоров'я, радість і достаток
Сипляться, немов вишневий цвіт,
Хай малює доля з буднів свято
І дарує Вам багато літ!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

1 лютого відзначатиме ювілейний день народження ветеран ТНМУ, доцентки Марія Олексіївна ЛЕМКЕ

Вельмишановна
Маріє Олексіївно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

У стінах університету Ви здобули вищу медичну освіту, успішно пройшли майже 40-літній трудовий шлях: спочатку аспірантки кафедри патологічної фізіології, згодом – асистентки, доцентки кафедри пропедевтики внутрішньої медицини, а останні понад п'ять років доцентки кафедри фармакології з клінічною фармакологією.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як одну з талановитих випускниць першого покоління, відомого науковця, висококваліфікованого клініциста-терапевта, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Цінуємо Вашу активну громадську діяльність, зокрема, як лекторки товариства «Знання», кураторки студентських груп.

Ваша професійна й громадська діяльність відзначені медаллю «Ветеран праці», подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки і є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів

Бажаємо Вам, вельмишановна Маріє Олексіївно, доброго здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, родинного благополуччя й затишку, активного та щасливого довголіття.

Бажаємо щастя, здоров'я і сили,
Щоб довгі літа плечей не схилили,
Щоб спокій і мир панували на світі,
Щоб радість знайшли Ви в онуках і дітях!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

4 лютого відзначатиме ювілейний день народження ветеран ТНМУ Валентина Вікторівна ПАВЛІКОВСЬКА

Вельмишановна
Валентино Вікторівно!

Сердечно вітаємо Вас з ювілейним днем народження!

Після закінчення педіатричного факультету Чернівецького медінституту, чотирьох років практичної лікарської роботи у стінах Тернопільського медуніверситету Ви успішно пройшли понад 22-літній трудовий шлях: спочатку клінічної ординаторки, асистентки, а останні 9 років – доцентки кафедри педіатрії, згодом кафедри поліклінічної справи та сімейної медицини.

Ректорат, профком і весь колектив університету глибоко поважають і щиро шанують Вас як талановитого науковця, висококваліфікованого клініциста-педіатра, досвідченого педагога та вихователя студентської молоді за багаторічну невтомну працю, високий професіоналізм, сумлінне виконання своїх службових і громадських обов'язків.

Активною була Ваша громадська діяльність, зокрема, як кураторки студентських груп, завучки кафедри.

Ваша професійна та громадська діяльність відзначені грамотами й подяками ректора університету.

Ваші порядність, працелюбність, жіночність, інтелігентність, уважне ставлення до людей, прагнення робити добро заслуговують найвищої оцінки та є прикладом для наслідування новими поколіннями студентів, молодих лікарів, науковців і викладачів.

Бажаємо Вам, вельмишановна Валентино Вікторівно, зміцнення здоров'я, невичерпного життєвого оптимізму, добробуту, людського тепла, душевного спокою, благополуччя й затишного життя.

Нехай добром наповнюється хата,
Достатком, щирістю і сонячним
теплом,
Хай буде вірних друзів в ній
багато,
Прихильна доля огорта крилом!

**Ректорат і профком ТНМУ
імені І.Я. Горбачевського**

ДАРУВАЛА КОЛЯДИ НОВОСІЛЬСЬКА ГРОМАДА

До Тернопільського національного медичного університету імені І. Горбачевського завітала делегація Новосільської громади (до її складу входять Нове Село, Гнилиці та Лисичинці) на чолі з її головою Ільком Стахурським. Гості прибули, щоб привітати керівництво та колектив вишу з Новим роком і Різдом Христовим. Учні Новосільської загальноосвітньої школи I-III ступенів імені М.Зарицького колядували й віншували, сповіщаючи радісну звістку.

дичних послуг місцевим мешканцям.

Очільник громади подякував ректорові ТНМУ, професору Михайлові Корді за тривалу співпра-

Ректор Михайло Корда висловив подяку від імені колективу

цю університету в царині охорони здоров'я членів громади. Викладачі нашого університету неодноразово проводили профілактичні огляди у Новому Селі, а діти соціально незахищених категорій отримують у стоматологічній клініці належну допомогу.

Нагадаємо, що з ініціативи Тернопільського національного медичного університету імені І. Горбачевського навчально-практичні центри первинної медико-санітарної допомоги створено в п'яти населених пунктах Тернопільської області, зокрема, у селах Зарубинці Збаразького, Гнилиці Підволочиського, Великий Говилів Тернопільського, Кокосинці та Увисла, що на Гусятинщині. Тут є всі умови для того, щоб сюди могли приїжджати на практику студенти та інтерни медуніверситету. Це також дало змогу значно покращити надання ме-

ТНМУ гостям з Новосільської громади. Він зазначив: приємно бачити, що звичаї нашого народу продовжує молоде покоління.

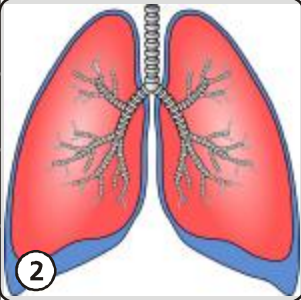
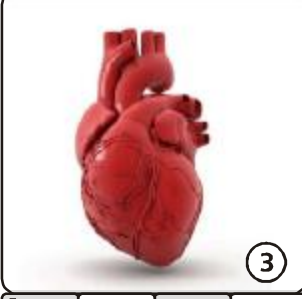
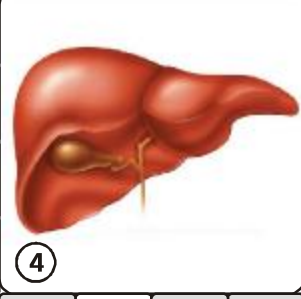
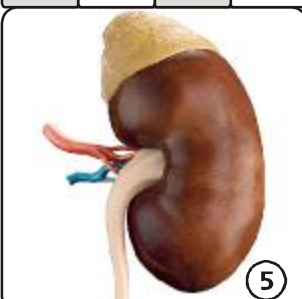
**Яніна ЧАЙКІВСЬКА,
Микола ВАСИЛЕЧКО (фото)**

Відповіді на сканворд, вміщений у № 1, 2020 р.

1. Патріарх. 2. Вар. 3. Марія. 4. Ряса. 5. Сі. 6. Ріг. 7. Іов. 8. Хорал. 9. Гра. 10. Цар. 11. Ат. 12. Рюкзак. 13. Ар. 14. Яір. 15. Юда. 16. Ісус. 17. Біблія. 18. Рід. 19. Юрій. 20. Ют. 21. Бра. 22. За. 23. Софіт. 24. Мул. 25. Долина. 26. Вал. 27. Класик. 28. Кит. 29. Воля. 30. Манна. 31. Нива. 32. Атол. 33. Сліпий. 34. Різдво. 35. Миколай. 36. Ной. 37. Яр. 38. Лимон. 39. Ізотоп. 40. Чарнецький. 41. Канів. 42. Іго. 43. Аз. 44. Покій. 45. Лот. 46. Оз. 47. ТРК. 48. Го. 49. Патрон. 50. Кант. 51. Слава. 52. Сцена. 53. Етан. 54. Пайок. 55. Пат. 56. Альт. 57. Володимир. 58. НОК. 59. Акант. 60. Вино. 61. Кутя. 62. КК. 63. Гай. 64. ТТ. 65. Діва. 66. Вир. 67. Іван. 68. Іква. 69. Мир. 70. Бог. 71. Ера. 72. Бенедикт. 73. Тин. 74. Хор. 75. Богатир. 76. «Хо». 77. Дар. 78. Ви. 79. Ан.

Відповіді у наступному числі газети

СКАНВОРД

		Хижка дика кішка	Комп'ютерний документ	Корпус людини	Сантехнічний водопій				
→									
Маля слонихи	Авар	Ексомонета Швеції	Село в Березанському районі						
→									
Орган уваги лора	Цвірка зброї	Тямущий чоловік	Жеребець	Марка італійських авто	Рослинний жир	Кінофах	Пекучий коренеплід		
→									
		Клавішніна колісна ліра				Інструмент для серенади	Лінивий робітник		
→									
Тара	Світлина № 3	Співачка Селін ...	Документ начальника	Світлина № 2					
→									
				Дійова особа п'єси «Доки сонце зійде, роса очі виїсть»	Роздобудько Бурштин				
→									
Плоди хлібних злаків	Тип арабської держави						Хвороба коней		
→									
			Виткана картина	Неміч, недуга	Без неї нема життя	Граф де Ля Фер			
→									
Виріб гончаря	Хвороба ясен			Істор. Містечко у Франції					
→									
			Водойма			Давня назва негра			
→									
		Верховода козаків	Крига			Бараний горіх			
→									
		Управління факультету	Порода службових собак	Атака	Божок війни на Олімпі				
→									
Громадський сад у місті	Релігійна громада	Зона відпочинку				Родич лелеки	Фізичні сили, енергія	Блощця	Біополе
→									
			Прісноводна риба	Світлина № 4					
→									
Гробище	Католицький благодійний фонд					Наставник Мауглі			
→									
			Організація Є. Коновальця	Українська гімнастка	Довгохвостий папуга	Пітон з «Книги джунглів»	Київський князь		
→									
Вид мистецтва	Морська хижа риба					Один із президентів США	Мотика		
→									
		Дійова особа «Безталанної»							
→									
		Лихоліття, біда	Наступ	Румб у компасі	Поєма Тараса Шевченка				
→									
		Оголошення про виставу							
→									
Рух ногою	Честь, гідність	Кавалерист	Майбутній хліб						
→									
			Ім'я городничого з «Ревізора»						
→									
Автор «Іліади»	Світлина № 5				Свердло	Світлина № 1			
→									
			Прозора частина вікна	Авто для французів	Шпарталка для музиканта				
→									
1/100 шекеля				Метааргонавтів					
→									
Роман Жорж Санд	Патологічна забудькуватість								
→									
				Військовий блок					
→									
Складник органічних сполук	Лікарська рослина								
→									

УСМІШКИ

Після іспиту:
– Склав?
– Та склав, здається...
– А що запитували?
– Та я не зрозумів, англійською ж запитували...

Професор – студенту:
– Чи можете ви сказати щось про видатних хіміків XVII-го сторіччя?
– Звичайно, можу. Всі вони померли.

Під час іспиту професор запитує студента:
– Чому ви так сильно хвилюєтесь? Боїтеся моїх запитань?
– О, ні, професоре! Я боюся своїх відповідей.

Через кілька років викладач зустрів свого колишнього студента й запитує:
– Чи вистачає тобі знань, отриманих в університеті?
– Знань доволі, тільки грошей не вистачає.

Склав Микола ВАСИЛЕЧКО